

Is de tijd rijp voor een Ministerie van Voedsel?

Wereldwijd staat ons voedselsysteem onder druk en zijn er gezondheidsproblemen door te veel of ongezonde voeding. Is het tijd voor een Ministerie van Voedsel in het nieuwe regeerakkoord? Politici gingen hierover met elkaar in discussie in het Haagse perscentrum Nieuwspoort.

TEKST MAUD THEELEN (SCHUTTELAAR & PARTNERS)

Tijdens het Nieuwjaarsdebat Voedsel op 8 januari kwamen politici, beleidsmakers, voedingsdeskundigen en andere geïnteresseerden bijeen in Nieuwspoort om te discussiëren over het toekomstig Nederlands voedselbeleid. Het Nieuwjaarsdebat werd georganiseerd door communicatieadviesbureau Schuttelaar & Partners, in samenwerking met Wageningen University & Research en gemeente Ede/ Regio Foodvalley. Dat het onderwerp voedsel leeft in de samenleving bleek uit de hoge opkomst: Nieuwspoort was tot de nok toe gevuld met vertegenwoordigers van ministeries, het bedrijfsleven en de politiek. Namens hun politieke partijen waren Eric van den Burg (VVD wethouder-Amsterdam), Tjeerd de Groot (D66), Wytse de Pater-Postma (CDA), Suzanne Kröger (GL), Rien van der Velde (PvdA), Nico Drost (CU), en Henk van Gerven (SP) aanwezig. Zij gingen in een Engelse Lagerhuissetting met elkaar in discussie.

Zetje in de goede richting

Als introductie op het thema 'gezond voedsel' gaf Marian Geluk (TiFN) de zaal eerst wat inzicht in het gedrag van de consument. Zij ziet drie soorten consumenten: de gezondheidsbewuste consument, de consument die zich niet bewust is van voeding en gezondheid en de consument die wel gezonder wil eten, maar er niet te veel over na wil denken. Die laatste groep kan volgens Geluk makkelijk een zetje in de goede richting krijgen. Maar dan moet de overheid voor een transparant voedselsysteem zorgen en bijvoorbeeld afspraken maken met de retail om gezonde keuzes te bevorderen.

Voorlichting of heffing?

Mensen moeten vooral begrijpen wat gezond voedsel is en wat niet, vinden de meeste politici. Volgens Eric van der Burg (VVD) moet daarom nadrukkelijk ingezet worden op het promoten van een gezonde levensstijl: 'De VVD vindt dat dit door voorlichting moet gebeuren en niet met harde maatregelen zoals belastingheffingen.' Een aantal politici is voorstander van verplicht voedselonderwijs. 'Mensen moeten goed onderwijs krijgen over wat gezonde voeding is,' aldus Wytske de Pater-Postma (CDA). 'En omdat het zo'n belangrijk onderwerp is, moeten we niet schuwen om heffingen toe te passen op ongezonde voeding.' Andere politici zien meer in etikettering of een stoplichtsysteem. Vanuit de SP benadrukte Henk van Gerven het voedselveiligheidsaspect: 'Voedsel moet allereerst op een veilige en gezonde manier geproduceerd worden. Er moet daarom meer op de kwaliteit gelet worden in plaats van de kwantiteit. Daar is harde wetgeving voor nodig.' De stelling dat in openbare ruimtes, zoals schoolgebouwen, alleen gezonde producten aangeboden moeten worden, wordt breed ondersteund door alle politieke kleuren. Ook de keukens van de Tweede Kamer moet eraan geloven, vinden de Kamerleden, want die blinkt niet uit in het serveren van gezond voedsel.

'Mensen moeten goed onderwijs krijgen over wat gezonde voeding is'

Aandacht voor boer en natuur

De meeste partijen vinden stunten met vleesprijzen ('kiloknallers') onwenselijk. Sommige politici vinden dat voedsel niet onder de kostprijs verkocht mag worden. Dat de helft van de boeren arm is en een groot deel van hen er de komende jaren mee ophoudt, is onacceptabel vinden de meeste politici, waaronder ook Wytske de Pater-Postma: 'De onderhandelingspositie van de boeren moet verbeterd worden. Dat komt de voedselketen ten goede.' Nico

Drost (CU) voegde daaraan toe: 'Een goed voedselbeleid is van belang voor de toekomst van al onze kinderen, zowel die op boerenbedrijven opgroeien als daarbuiten. Boeren moeten ook eerlijk betaald krijgen.' De PvdA en GroenLinks willen de natuur

meer betrekken bij het voedselbeleid.

Rien van der Velde (PvdA): 'De consument moet centraal staan en het voedselbeleid natuur-inclusief. Daar kan de landbouw een belangrijke bijdrage aan leveren'. Ook Suzanne Kröger (Groenlinks) vindt dat in de toekomst gefocust moet worden op de boeren en op een natuur-inclusief beleid.

Circulair voedselsysteem

Grote kansen zijn er voor boeren, volgens veel politici, maar dan moet de Nederlandse agrifoodsector wel klimaatneutraal en circulair gaan produceren. Volgens sommige aanwezigen moet het mogelijk zijn om die

transitie binnen 10 jaar door te voeren.

De agrarische sector zou volgens hen tot de meest concurrerende van de wereld kunnen gaan behoren. 'Tien jaar klinkt ambitieus en is ook ambitieus', aldus Martin Scholten van Wageningen UR. 'Maar het is realistisch en tevens noodzakelijk. De Nederlandse sector is innovatief genoeg.' De overheid moet volgens de aanwezigen miljarden investeren om de transitie naar een circulair en klimaatneutraal voedselsysteem te faciliteren. Net zoals dat

nu gebeurt bij de transitie naar duurzame energie. Tjeerd de Groot (D66) vatte het als volgt samen: 'Goed voedselbeleid draagt enorm bij aan de gezondheid en is daarom uiterst belangrijk. Circulaire voedselproductie is dé manier om in de toekomst op een duurzame en gezonde manier met voedsel om te gaan.'

Ministerie van Voedsel?

Leon Meijer is als voedselwethouder bij de gemeente Ede verantwoordelijk voor een integraal voedselbeleid en deelde zijn ervaringen met de zaal. Hij pleitte daarbij voor een Ministerie van Voedsel: 'Het is tijd voor een voedselminister die een beleid neerzet waarin verschillende belangen afgewogen en verbonden worden.' Vijf van de zeven politici bleken ook voorstander te zijn van een Ministerie van Voedsel in het volgende kabinet. Voedsel is volgens alle aanwezige politici één van de grote thema's van de nabije toekomst en moet de volle aandacht krijgen van één verantwoordelijk beleidspersoon. De conclusie van het Voedseldebat: een geïntegreerd voedselbeleid moet een belangrijke plek krijgen in het regeerakkoord. ◀